

УДК 35; 339.9

Баюс Л.А., Машлій Г.Б.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Baius L., Mashliy H.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

REFORM OF THE DOMESTIC PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN THE CONDITIONS OF WAR IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

В умовах глобалізації та соціально-економічних змін Україна постала перед необхідністю кардинальних змін у державному управлінні, спрямованих на модернізацію національної економіки та приведення її у відповідність до європейських стандартів. Важливу роль при цьому також підтримка відіграє інновацій, розвиток людського капіталу, стимулювання міжнародного співробітництва та участі громадськості в процесах управління, які сприяють формуванню демократичних суспільств і покращують економічне зростання, забезпечують економічну стабільність.

Адміністративна реформа, особливо в контексті війни та європейської інтеграції, вимагає здатності до адаптації, інноваційного мислення та готовності швидко реагувати на зміни, що забезпечить безпеку, стабільність і прогрес у напрямку європейської інтеграції. Децентралізація, прозорість, механізми управління та звітності є важливими компонентами ефективного державного управління.

Реформи адміністративної системи України, забезпечення гармонізації законодавства з європейськими нормами, відкритості державних установ, зміцнення місцевої автономії, посилення інституційного потенціалу та адаптація до європейської політики, оптимізація адміністративних засад виступають частиною процесу європейської інтеграції.

Публічне управління повинно здійснюватися згідно з принципами ефективності, результативності, моніторингу, контролю, прибутковості та забезпечення високої якості адміністративних послуг, прозорості діяльності державних установ та організацій. Реформування системи державного управління в контексті європейської інтеграції є важливим аспектом для країн, які хочуть наблизитися до стандартів і вимог Європейського Союзу. Цей процес включає різноманітні зміни в діяльності адміністративних структур, законодавчій базі та методах управління, а також практичне втілення заходів щодо підвищення прозорості, підзвітності та ефективності державних установ [2].

Для реалізації основних напрямів реформування адміністративної системи в контексті євроінтеграції необхідно передбачити низку правових реформ для приведення національного законодавства у відповідність до норм і стандартів ЄС. До основних напрямів реформування при цьому відносяться:

- реформа адміністративного регулювання, спрямована підвищення прозорості та доступності державних послуг, покращення стандартів адміністративних процедур шляхом використання електронного урядування та електронних послуг, що дасть змогу полегшити обслуговування громадян;

- в управлінні діяльністю працівників державної служби має бути зосереджена увага на професіоналізмі, незаангажованості та ефективності. Необхідно встановлювати чіткі стандарти найму, оцінки та просування державних службовців, а

також передбачити реформи, які забезпечують їх мотивацію та високу відповідальність;

- забезпечити практичне втілення в адміністративну систему України таких основних принципів як відкритість, прозорість, підзвітність, ефективність, рівність і справедливість;

- забезпечити конкурентоспроможності, прозорості та ефективного використання державних ресурсів;

- удосконалювати існуючі механізми захисту прав громадян, зокрема шляхом забезпечення вільного доступу до публічної інформації, реалізації механізмів захисту персональних даних;

- забезпечити створення ефективних механізмів виявлення, розслідування та покарання за корупційні дії, а також незалежності антикорупційних органів та розвитку систем запобігання конфлікту інтересів;

- забезпечити більшу ефективність використання державних ресурсів, прозорість бюджетних процесів, відповідність міжнародним стандартам;

- здійснювати розроблення та впровадження законодавчих ініціатив, які сприяють розвитку електронної демократії, включаючи електронні публічні консультації, електронне голосування та інші інструменти для залучення громадян до процесів прийняття рішень;

- забезпечити гармонізацію вітчизняного законодавства з вимогами та стандартами ЄС в таких важливих сферах як освіта, соціальний захист, сільське господарство, екологія тощо;

- сприяти активній участі громадськості в процесах реформування та відновлення країни, розвивати волонтерство, підтримувати діяльність громадських організацій, а також сприяти відкритості між владою та громадянським суспільством для забезпечення справедливого діалогу.

Реформування вітчизняної адміністративної системи у воєнний час – завдання, яке потребує особливого підходу та пріоритетності завдань, особливо в контексті євроінтеграції. Воєнний стан призводить до коригування звичайного порядку впровадження реформ, водночас створюючи нові можливості для посилення стійкості та ефективності державного управління. Основна увага повинна бути приділена стратегічному управлінню та оперативному реагуванню, посиленню здатності державних органів швидко адаптуватися та реагувати на кризові ситуації та забезпечувати безперервність реалізації найважливіших функцій управління на всіх рівнях, від національного до місцевого.

Список використаних джерел:

1. Кодіс Є.І. Модель інтеграції систем державного управління України та європейського союзу. *Державне будівництво*. 2020. №2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2020_2_12.
2. Ніколюк О.В., Мироненко Б.В., Кирилова В.П. Реформування системи публічного управління в умовах децентралізації влади. *Економіка харчової промисловості*. 2022. Том 14. Випуск 2. С. 77-83.
3. Савченко І.О. Модернізація системи державного управління України в аспекті європейської інтеграції. *Наукові праці МАУП*. 2012. Вип. 4. С. 62-65.
4. Реформа державного управління. *Урядовий портал*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/reformi/efektivnevryaduvannya/reforma-derzhavnogoupravlinnya> (дата звернення: 29.09.2024).